

Filozofická fakulta

Výroční zpráva o činnosti za rok 2000

	<i>do 15. 2. 2000</i>	<i>od 29. 3. 2000</i>
Děkan:	Doc. PhDr. Ivan Seidl, CSc.	PhDr. Jan Pavlík
Proděkani:	Prof. PhDr. Jana Nechutová, CSc. Prof. PhDr. Miloš Štědroň, CSc. Doc. PhDr. Jan Zouhar, CSc. PhDr. Jan Pavlík	Prof. PhDr. Jana Nechutová, CSc. <i>(do 30. 6. 2000)</i> Doc. Mgr. Milada Franková, CSc. Doc. PhDr. Jan Zouhar, CSc.
Předseda AS FF MU:	Doc. PhDr. Břetislav Horyna, CSc.	Doc. PhDr. Břetislav Horyna, CSc.
Tajemník:	Ing. Otakar Vaňura	Ing. Otakar Vaňura

Na Filozofické fakultě Masarykovy univerzity lze studovat filologické obory (jazyk a literaturu více než dvaceti jazyků a obecnou jazykovědu), historické vědy (archeologii, archivnictví, historii, muzeologii a pomocné vědy historické), vědy o umění (dějiny umění, divadelní vědu, estetiku, filmovou vědu, hudební vědu a klasickou archeologii) a vědy o člověku a společnosti (etnologii, filozofii, pedagogiku, psychologii, religionistiku, sociální pedagogiku a poradenství a vědecké informace a knihovnictví).

V roce 2000 se na Filozofickou fakultu přihlásilo ke studiu 4 088 uchazečů. V akademickém roce 2000/20001 nedošlo ke změně ve studijních předpisech. V rámci kreditního systému je studium organizováno v cyklech, kdy první cyklus studia je ukončen soubornou či bakalářskou zkouškou.

Mnozí z pracovníků ústavů, kateder a seminářů Filozofické fakulty MU jsou čestnými členy a členy významných institucí jak v České republice, tak i v zahraničí:

- PhDr. Thomas Donaldson Sparling, B.A. je předsedou Středoevropské sítě pro kanadistiku,
- PhDr. Jitka Vlčková je členkou BASA (British Association for study of Australia),
- prof. PhDr. Richard Jeřábek, DrSc. je voleným zástupcem ČR ve stálé radě SIEF: Société Internationale d'Ethnologie et de Folklore (Unesco) se sídlem ve Vídni, dále členem UISAE – Union Internationale des Sciences Anthropologiques et Ethnologiques v USA a člen DGV – Deutsche Gesellschaft für Volkskunde, Göttingen,
- Prof. PhDr. Dušan Holý, DrSc. je členem The Society for Ethnomusicology v USA,
- prof. PhDr. Antonín Bartoněk, DrSc. je členem výboru CIPEM (Centre International Permanent des Etudes Mycéniennes) v Paříži, předsedou brněnské pobočky Jednoty klasických filologů a čestným členem Řecké vědecké společnosti v ČR,
- Prof. PhDr. Jaroslav Střítecký, CSc. je členem Mezinárodní expertní rady Komise pro vědy o kultuře a pro dějiny divadla Rakouské akademie věd a dále členem Mezinárodní expertní rady Rakouské akademie věd – Komise pro sociální dějiny Rakouska-Uherska,
- Prof. PhDr. Masařík, DrSc. je členem výboru Akademie v Mannheimu a dále předsedou Českého sdružení germanistů,
- prof. PhDr. Josef Hladký, CSc. je předsedou České asociace anglistů,
- Prof. PhDr. Josef Švancara, CSc. je čestným členem Českomoravské psychologické společnosti,

- Prof. PhDr. Jiří Kroupa, CSc. pracuje jako předseda České společnosti pro výzkum 18. století, která je součástí mezinárodní společnosti ISECS,
- Prof. PhDr. Vladimír Podborský, DrSc. působí jako předseda Krajské archeologické komise – poradního orgánu ředitele Památkového ústavu v Brně a dále je členem Archeologické komise ministerstva kultury ČR,
- Doc. PhDr. Lubomír Slavíček, CSc. je předsedou Umělecko-historické společnosti v českých zemích a členem národního komitétu pro dějiny umění při CIHA,
- PhDr. Milada Rabušicová, Dr. je členka Českého výboru světové organizace pro předškolní výchovu (OMEP),
- PhDr. Alena Křížová, Ph.D. je členkou mezinárodní medailérské organizace F.I.D.E.M.,
- PhDr. Július Gajdoš, Ph.D. je členem výkonné rady ENCATC (European Network of Cultural Administrators Training Centre) Kodaň.

Nenahraditelnou ztrátu v loňském roce utrpěla Filozofická fakulta v úmrtí několika významných osobností: prof. PhDr. Jana Firbase, DrSc., mezinárodně uznávaného anglisty, Dr.h.c. (Leeds, Leuven, Turku) a člena mnoha vědeckých společností, doc. PhDr. Ivana Seidla, CSc., romanisty a italianisty, kterému byl v r. 1999 udělen Rytířský řád italské republiky za rozvoj kulturních vztahů mezi ČR a Itálií, PhDr. Libora Štukavce, vynikajícího překladatele zvláště švédské dětské literatury, držitele uznání švédské královny, a prof. PhDr. Zdeňka Kudělky, jednoho z nejvýznamnějších českých historiků umění a znalců moderní a barokní architektury.

V roce 2000 pořádaly ústavy a katedry FF řadu konferencí, seminářů a kolokvií, z nichž lze uvést alespoň některé:

- Ústav české literatury FF uspořádal konferenci: Arne Novák – literární historik a kritik, zabývající se Novákovou prací bohemistickou, jeho prací univerzitního učitele a hodnotáře, žurnalisty i jeho činností jako osobnosti kulturního a společenského života,
- Ústav českého jazyka uspořádal symposium: Čeština – univerzália a specifika 3 (v rámci příprav lingvistického slovníku s pracovním názvem Čeština v jazykovědných pojmech),
- Ústav hudební vědy FF pořádal v rámci Mezinárodního hudebního festivalu Brně Mezinárodní hudebněvědné kolokvium: Hudební věda na prahu nového tisíciletí,
- Ústav slavistiky FF uspořádal IV. Brněnské slovackistické symposium věnované česko-slovenským jazykovým a literárním vztahům,
- Ústav divadelní a filmové vědy FF se podílel, ve spolupráci s brněnskou pobočkou Rakouského ústavu pro východní a jihovýchodní Evropu, jako koordinátor, na uspořádání mezinárodní teatrologické konference Divadlo jako místo mezikulturní výměny ve východní a střední Evropě; ve spolupráci s Univerzitou Tokai uspořádal Dny japonského filmu,
- Ústav pedagogiky FF uspořádal seminář Poradenství v kontextu rozvoje školy k potřebě komplexnosti poradenských služeb,
- Ústav klasických studií FF ve spolupráci s nadací Hellenika představil široké veřejnosti tradiční řeckou kulturu během „Řeckých dnů v Brně“.

Pozornost je neustále věnována i tvůrčí činnosti studentů a mladých pracovníků:

- Ústav slavistiky pořádal studentskou vědeckou konferenci o nejlepší vědeckou práci ve slavistických oborech v sekci literárněvědné, lingvistické, kulturologické a translato-logické,
- Ústav divadelní a filmové vědy pořádal IV. Mezinárodní symposium mladých teatrologů – Divadelní režie na nové cestě?.

Přednášky, besedy se studenty či setkání s kolegy uspořádali také četní zahraniční hosté Filozofické fakulty:

- Ústav divadelní a filmové vědy za přítomnosti diplomatických pracovníků iránského velvyslanectví uspořádal mimořádné představení iránského filmu „Zahalená v modrém“, kterého

se zúčastnili pan Abbas Noruzi, autorka filmu paní Rachsan Bani-Etemadova a představitelka hlavní role Fateme Motamed-Ariaova,

- doc. Alexander Cizek přednesl přednášku o středověké rétorice,
- prof. Konrad Vollman z Německa přednesl přednášku o středověkém latinském eposu,
- Otto Braasch z Německa přednesl přednášku o Letecké archeologii v Evropě a provedl leteckou archeologickou prospekci na Moravě,
- prof. Juergen Martini z Německa vedl intenzivní kurz literatury Jižní Afriky,
- FF rovněž navštívili přední italský neogrecista prof. Constantino Nikas, přední vídeňský slavista prof. Vintř a prof. Grigorij Pivtorak z Moskvy zabývající se Historií Ukrajiny a ukrajinštinou,
- doc. Tatiana M. Nikolajeva, CSc., z Ruska přednesla cyklus puškinských přednášek,
- přední odborníci, zabývající se ranným středověkem – Dr. Andrej Ploterski (Slovinsko), Dr. Erik Szameit (Rakousko) a Dr. Hans Losert (Německo), kteří se tu jako přednášející účastnili semináře o problematice raného středověku střední Evropy.

V loňském roce vyjelo ke studijním a přednáškovým pobytům a k účasti na kongresech a sympoziích více než 234 pedagogů FF; z těch nejzajímavějších uveďme alespoň následující:

- doc. Pol se účastnil jako expert-pozorovatel Rady Evropy mezinárodní konference Civitas Kosovo v Prištině,
- Dr. Dalibor Papoušek se zúčastnil 18. kongresu mezinárodní asociace pro Historii religionistiky v Durbanu v Jižní Africe,
- Dr. Křížová se zúčastnila jako česká delegátka mezinárodní medailérské organizace F.I.D.E.M světového kongresu ve Weimaru, pro který připravovala českou kolekci,
- doc. Vašina se zúčastnil 2. světového kongresu somatické psychoterapie v Brazílii,
- doc. Zouhar byl účastníkem mezinárodní konference Globalizace a procesy integrace střední a východní Evropy.

Jako každým rokem stoupá zájem o studium na Filozofické fakultě mezi zahraničními studenty. Ke studiu přijelo loni více než 100 zahraničních studentů, stipendistů MŠMT ČR, krajanů, stážistů a studentů v rámci programů SOCRATES/ ERASMUS/ CEEPUS, do kterých se každý rok zapojuje více oborů. Stoupající zájem je také o bilaterální smlouvy s jinými univerzitami (Chattanooga, Kijev, Plovdiv, Neapol apod.). Filozofická fakulta spolu s Kabinetem češtiny pro cizince rovněž nabízí vlastní semestrální stipendia pro 8 – 10 zahraničních bohemistů ročně. Na 33. běh Letní školy slovanských studií, která je pravidelně nejdůležitější akcí pořádanou na fakultě pro zahraniční studenty, přijelo ve dnech 28. 7. – 25. 8. 2000 127 studentů z 29 zemí. Kabinet češtiny pro cizince nabízí po celý rok několik druhů intenzivních kursů češtiny na všech úrovních.

Od 1. 9. 2000 založil Ústav českého jazyka FF Centrum jazykovědné bohemistiky pro cizince, v jehož zájmu se nabízí všem zahraničním zájemcům bohemistům speciální odborné vzdělávání podle jejich individuálního přání.

V r. 2000 bylo na FF řešeno celkem 36 grantů, z toho 18 pro Grantovou agenturu ČR a 3 projekty pro Fond rozvoje VŠ MŠMT ČR. Dále pokračovalo řešení velkých tříletých projektů MŠMT (Ústavem hudební vědy a Ústavem archeologie a muzeologie), které byly uděleny v roce 1999. V oblasti menších darů a projektů bylo uděleno celkem 13 projektů, např. MŠMT, OOSI, CEEPUS, AKTION. V oborových radách grantových agentur bylo aktivně zapojeno 28 našich pedagogů.

Nemalou aktivitu vyvíjeli naši pracovníci v oblasti vydávání vědeckých publikací, původních prací ve sbornících a časopisech, a to domácích i zahraničních. Jako příklad uvádíme:

- Zouhar Jan – Minulý konec století
- Dorovský Ivan – Slované a Evropa
- Nechutová Jana – Latinská literatura českého středověku do roku 1400

- Lužný Dušan – Zelení bódhisattvové: Sociálně a ekologicky angažovaný buddhismus
- Horyna Břetislav – Mýty jednoho slova
- Pol Milan – Intervisio and supervisio as challenging options for cooperation
- Kardyni-Pelikánová Krystyna: Spotkania literackie
- Hladká Zdeňka: Přenesená pojmenování rostlin v českých dialektech
- Lukavská Eva: Ernesto Sábato: Cesta labyrintem
- Bartoněk Antonín: Handbuch des mykenischen Griechisch
- Urbanová Ludmila – Chamonikolasová Jana: Chapter I. Phonetics and Phonology.

V uplynulém roce bylo pedagogům FF uděleno 10 cen, z toho 3 zahraniční (prof. Dorovskému). Dále uvádíme jmenovitě:

- prof. PhDr. Vladimír Podborský, DrSc. – Medaile MŠMT I. stupně Za dlouholetou významnou pedagogickou a organizační práci na FF MU v Brně
- prof. PhDr. Jaroslav Mezník, CSc. – Cena rektora MU
- prof. PhDr. Dušan Šlosar, CSc. – Medaile MŠMT, Zlatá medaile MU
- doc. PhDr. Miloš Mendel, CSc. – Cena Prof. Karla Petráčka „Za soustavnou popularizaci arabské kultury“, Opus Arabicum, Praha
- prof. PhDr. Ivan Dorovský, DrSc. – Zlaté pero Svazu překladatelů Makedonie, Kříž Jovana Kuzela MZ Makedonie, Čestné uznání Srbského ministerstva vědy a kultury
- Mgr. Helena Spurná, Ph.D. – Cena rektora MU Brno za vynikající výsledky v doktorském studiu, udělená v rámci oslav Dies academicus brunensis
- Mgr. Jiří Macháček, Ph.D. – Cena Jana Rulfa, 1. místo pro rok 1998–1999 v soutěži o nejlepší práci v oboru archeologie autorů do 36 let.